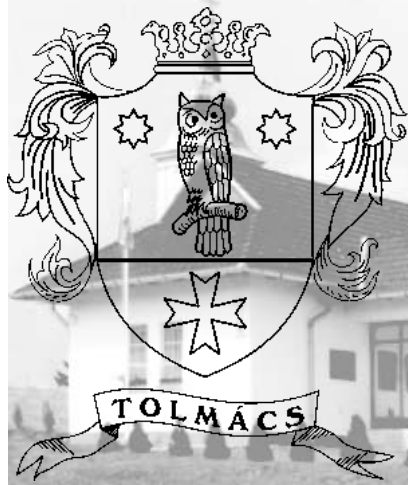

Tolmácsi KISBÍRÓ

Tolmács Községi Önkormányzat lapja

2013. október

Köszöntő

Tisztelt Tolmácsiak!

Ismét eltelt egy nyár. Nagyon különleges körülmények között ért a termés, amelyet a hagyományos szüreti rendezvény keretében tartott terményáldás alkalmával Tóth Ferenc plébános úr meg is áldott.

A nyár más tekintetben is különlegesnek mondható, nem csak a rendkívülinek mondható időjárás miatt. Noha településünk vezetése igen sokat tesz a falu fejlesztése érdekében, a hagyományok ápolásáért, ez nem mindig könnyű. Természeti csapás nehezítette a nyár elejét, amit a biztosító természetesen fizetett, de az összeget meg kellett előlegezni. A javítások azóta elkészültek. Képviselő-testületünk és az Alapítvány is több pályázatot adott be, amelyek további fejlesztési lehetőségeket biztosítottak számunkra. Már láthatók a Kovács Géza tér felújításának munkálatai. Településünk legszébb parkja még szebb és rendezvények tartására még alkalmasabb lesz. Szinte

összefoglalja mindazt a szándékot, amit eddig tettünk a Községi ház megvalósításától a Parókia felújításáig. Egy egységesen szép együttes alakul majd ki, ízléses, tetszetős főtéri parkkal, épületegyüttessel, melyre méltán lehet büszke minden tolmácsi lakos. A hely egyben megtestesíti az összefogás szellemiségét. Erre nagy szükség is van. Mert nem csak pénzügyi próbatételek nehezítették képviselő-testületünk munkáját. Falunkat továbbra is sikeresen működtetni csak minden itteni polgár összefogásával tudjuk. Sajnálatos, hogy néhány dologban olyan széthúzást tapasztalunk, amelyek korábban nem voltak jellemzőek ezen összetartó közösség tagjainál.

A betakarítás, a szüret eredményes volt. Közeledik a karácsony, a szeretet ünnepe. Reméljük addigra valódi béke köszönt településünkre. A fejlődésnek örülők, az összefogás szeretetét megvalósító örömműnnek.

**Hajnis Ferenc
polgármester**

Tartalomból

- Önkormányzati tájékoztató ● Szüret Tolmácson
- Nyugdíjasklub életéből ● Iskolai, óvodai események ● Sport ● Polgárőr Egyesület hírei ● Hirdetmények, tájékoztatók, felhívások ●

Emlékeink

Képek Tolmács múltjából

Az Önkormányzat hírei

Beköszöntött az ősz! A falut járva észrevehetik, hogy elkezdődtek a felújítások az iskolai salakpályán, a Kovács Géza téren lévő parkba és a temetőben a ravatalozón is. Remélhetőleg még a nagyobb hideg előtt sikerül befejezni a munkálatokat!

Településünk is csatlakozott szeptember végén az "Itthon vagy - Magyarország szeretlek" című rendezvénysorozathoz. Ennek keretein

bélül programokkal vártuk az érdeklődőket!

Október 5-én, hagyományainkhoz híven október első szombatján szüreti felvonuláson vehettek részt a falu lakói és a környékeliek. Ezen a napon délután nyitottunk meg egy kiállítást a parókian. A falu lakóinak kézműves munkáit lehet megtekinteni! Az estét szüreti bállal zártuk, melynek bevételével az iskolát és óvodát támogatták.

Október 19-én reggel 9 órától tartottuk szokásos őszi falu-takarításunkat, környezetvédelmi napunkat. Mindenkinek köszönjük a segítséget. Így szépíthettük meg

együtt falunkat mindenszentek ünnepére, halottak napjára!

November 15-én lesz idén az idősek napi rendezvény! Az érintetteket tájékoztattuk.

Önkormányzat

Nyugdíjas Klub hírei

Már harmadik éve veszünk részt a "Tápláló szervezet" adománygyűjtés szép megmozdulásában. A klub aszonyjai, de még a nem klubtagok is szívesen és szeretettel adományoztak a befűteteikből, amit szeptember 26-án Nógrád községben vettek át a Nagycsaládosok Országos Egyesületének képviselői. Mi 123 üveg finomságot adtunk, rajunk kívül még

Rétság, Horpács, Drégelypalánk, Kétybodony, Nógrád is adományozott, összesen 1080 üveg befűt, lekvár, savanyúság, lecsó és még cukor, krumpli, alma, szárított fűszerek kerültek az asztalra. Budapest XVI. és XVII. kerületek nagycsaládosai kapják! A NOE nevében és a mi nevünkben is megköszönjük az önzetlen adományt.

Szeptember 27-én Salgótarjánban tartották az Idősek Világnapi Gálaműsorát, ahol a környék nyugdíjas klub tagjaival mi is 14-en vetünk részt. A rendezők szép műsorral kedveskedtek. Büszkéek voltunk a szép táncot előadó tolmacsi "Harangvirág" táncosaira.

Itt az ősz, asszonyainkkal előszedtük, és felújítottuk a 9 meglévő bábót. Kiraktuk őket

az utcára, jelezzék Tolmács szüreti vigalomra készül.

A múlt évben 10, az idén már 20 tagunk használhatta ki a kedvező lehetőségeket, hogy Hajdúszoboszlón pihenhet. Vidáman töltötték el a 7 napot, és a kezelésektől felfrissülve érkeztek haza.

Bornemisza Erikánál lehet jelentkezni a következő évi turnusra!!! Dávid Imréné

Nyugdíjas Klub vezetője

A polgárőrök életéből

Tisztelt Olvasók!

*"Eljött az ősz,
itt van ismét már,
Búcsút int a meleg,
búcsúzik a nyár.
Tarka levél
takaróval borítva a táj,
Felhők között bujkál már,
a fényes napsugár."*

Nagy tisztelettel köszöntök minden kedves tolmácsi lakost, saját kis versemmel és további soraimmal.

Igen, sajnos elmúlt már a nyár, átadva helyét a komor, de mégis gazdag színvilággal büszkélkedő ősznek. A lehulló falevelek búcsút mondtak szülőanyjuknak, az őket tápláló fáknak, és munkát adtak kis falunk lakóinak. S, ha már munkánál tartunk, nagyon szépen köszönöm minden kedves résztvevőnek, aki a 2013.10.19-én "A tiszta Tolmácsért" program keretében lezajló környezetvédelmi napon aktív segítőnk volt. Mint minden évben, tavasszal és ősszel kerítünk rá sort a tisztasági nap megrendezésére az önkormányzattal egyetemben. Szeretném megragadni a lehetőséget a tavaszi program

elő hírnökeként és felkérni minden kedves szülőt, kinek gyermeke az óvodánk és iskolánk nebulója, hogy családi programként gyarapítsák létszámunkat. Sajnos a mai rohanó világban az ember örül, ha kis családja körében töltheti szabadidejét és szerintem, ez az egy-két óra biztosítaná az együtt-lét kellemes érzetét. Nem csak jó szórakozás, de tanító jellegű is eme aktivitás, hiszen a csodálatos séta közben hasznos tevékenységre tanítjuk gyermekünket. Dicséretes szorgos kezek munkáját, kicsi falunk hálaosan köszöni! S, ha már a dicséretnél tartunk hadd tájékoztassam önöket, hogy a Nógrád Megyei Polgárőr társaságán Hollókőn júliusban, ezüst érdemkereszt kitüntetésben részesített, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke, melyet nagy örömmel fogadtam. De ez a kitüntetés nem csak nekem szól, hanem mindazon polgárőr társaimnak is, akik önfeláldozó munkájukkal hozzá segítettek eme megtiszteltetéshez.

A második félév további eseményeként a meghirde-

tett "Csáthy Rudolf polgárőr nap" alkalmából, 2013. szeptember 20-án tiszteletünket nyilvánítottuk, elhunyt polgárőr parancsnokunk halálának, immár második évfordulója alkalmából, valamint az eddig elhunyt polgárőrtársaink emlékére, a köztemetőnk egyre megújuló környezetében, melyen a ravatalozó felújítását értem. A megemlékezés után pedig megtartottuk közgyűlésünket is, melyre egy rendkívüli esemény gyanánt került sor. Nagy sajnálatomra polgárőr alelnököm, Szarka Miklós lemondott tisztségéről, így helyébe új alelnökömnek, a közgyűlés egybehangzó igen szavazata eredményeként, Kuris Tibor polgárőrt neveztem ki. Közgyűlésünk keretében az új polgárőr igazolványok is kiosztásra kerültek, melynek eredményeként 37 főről, 19 főre csökkent polgárőreink száma. Ezen sajnálatos tényre, a következő miatt került sor. Mint legfőbb feladatunkként, minden évben számot kell adnom egyesületünk tagjainak szolgálatteljesítési számáról, melyet a rendőrségre

bejelentett szolgálat felvételi nyilvántartás alapján ellenőriznek. Megmagyarázom, ha tehát, a szolgálati bejelentkezés nem történik meg, akkor olyan mintha nem is teljesítenénk azt. Ezen okból kifolyólag kellett a létszámunkat leépíteni, felsőbb utasításra, tehát csak azok kaptak igazolványt, akik szabály szerint jártak el, hisz a törvény mindenkit köt a szabályok betartására. Engedjék meg, hogy e sorok között, hadd köszönjem meg volt polgárőreinknek az eddigi munkáját, melyet a gyűlésen információként a megjelenteknek, el is mondtam.

Remélem, hogy egyesületünk további munkáját segítik majd új jelentkezők, ezért kérem azokat, akik elhivatottnak érzik magukat, 18. életévüket betöltötték és büntetlen előéletűek, hogy belépési szándékukat kérem, nálam jelezzék!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket és minden kedves lakosnak, jó egészséget kívánok!

Tisztelettel:

**Varsányi Péterné
elnök**

"Önzetlen karácsony!"

Szeretném felhívni a lakosság figyelmét, hogy karácsony előtt ruhagyűjtést rendezünk a rászorulóknak!

Akinek van kinőtt, megunt ruhája, cipője, táskája (lehet az felnőtt vagy gyermek viselet is) behozhatja a Közösségi Házba, és ezeket a helyi rászoruló családok között karácsony előtt, mint

egyfajta "karácsonyi meglepetés" kiosztjuk. Megpróbáljuk korosztály, és nem szerinti csoportokban kiválogatni, és úgy adni a családoknak, hogy mindenki a megfelelő méretet és színt kapja!

A felajánlásokat folyamatosan várjuk a Közösségi Házban!

Dinkó Orsolya

Irodalmi sorok

Viharban

Hóvihar télen, jégeső nyáron
Újra és újra árváz a gáton.
Zúg a tenger vize, ha jön a dagály,
De van remény is, hogy újra lesz apály.

Sokszor a föld mélyén nagy erők tombolnak,
Melyek a felszínen hegyeket mozgatnak.
Végül elcsitulnak viharok tengerek,
Szól a világ őre, hogy csendben legyenek.

De nincs oly erős vihar, égi és földi,
Mint mikor az ember egymást gyűlöli.
Mikor a vihar a szívekben tombol
Mindent elpusztít, és mindent lerombol

Nincs többé szeretet már nincsen béke.
A gyűlöletnek soha nem lesz vége?
Pedig a földön csak ember mondhatja,
Hogy sorsát egyedül ő irányítja.

Legyen végre béke mindenki honában,
Fogjuk egymás kezét a lét viharában.
Maradjunk meg mindig segítő barátoknak,
Így válunk hasznára nemzetnek, hazának.

Csilik Erzsébet

Szüret Tolmácson

Idén is, mint minden évben a szüreti felvonulással, és bállal köszöntette a falu az őszt.

Mindenhol megkezdődtek az őszi betakarítások, takarítások: szőlőszüret, aratás, kerti munkák, avarseprés...

Október 5. napján egy gyönyörű, színes felvonulással tarkítottuk a szüret időszakát, amin szép számmal jelentek meg helyi- és "idegen" érdeklődők egyaránt.

Az eddig megszokott módon az iskolások és óvodá-

sok, népdalkör tagjai és a falu apraja-nagyja is felvonult(ak), táncolt(ak), énekelte(ek) a falu több pontján, hagyományainkat őrizvén.

Rengeteg önzetlen, önkéntes segítséget nyújtottak a lakosok ezen a napon!

Nagyon jó volt látni, hogy mindenki kivette a részét ebben a közösségi programban is.

Külön dicséret és köszönet jár a: finom pogácsáért, amit az iskola konyháján társadalmi munkával siketült tőkéltre süt-

ni; a bálterem gyönyörű díszítéséért, ami az esti bál hangulatát feldobta; must készítésére szánt szőlő adományozásáért; a fenséges must elkészítésében segítőknek; a Nyugdíjasklub tagjainak a "hívogató" bábokért; és természetesen mindenkinek, aki részt vett az eseményen és ezzel támogatta az óvodát, iskolát és a falu közösségi életének "fennmaradását"!

Dinkó Orsolya

Száraz és nedves időszakok detektálása 2001-től Magyarországon

Napjainkban gyakran hallunk arról, hogy az éghajlatváltozás következtében szélsőségesebbé vált időjárásunk, és ez a folyamat ma is tart, sőt, tartani is fog. Ugyan a tudósok körében ez a kérdés igen élénk vitatéma, de ha az állítás igaz, akkor ennek több olyan következménye is van, melynek folyamatos figyelése elengedhetetlen nem csak a vita eldöntésének megkísérlése szempontjából, hanem azért is, hogy a későbbi változásokra fel tudjunk készülni. Magyarország, ill. a Kárpát-medence gazdaságában a természeti adottságoknak köszönhetően élen jár a mezőgazdaság ágazata. Ennek sikerességét viszont nagyban befolyásolja az időjárás, különösképpen az aszályhajlam, illetve az aszályos időszakok bekövetkezése a tenyészidőszakban. Vizsgálatunk során a 2001-2010-es időszak statisztikájához képest száraz

és nedves időszakokat kerestünk a 2001-2013-mas időszakban.

1. Bevezetés

Hazánk hőmérsékleti és csapadékviszonyait befolyásoló éghajlati tényezők közül elsődleges, hogy a Kárpát-medence egy magashegységekkel körülvett zárt medence a mérsékelt övben. A mérsékelt övi elhelyezkedés miatt a napjárs éves menetnek köszönhetően kialakul a négy évszak. Ezen belül az egyes évszakokban a mérsékelt övben kialakuló áramlásokat módosítják a medencét körülvevő hegységek. Minderről részletesebben több könyv is ír (pl. Bulla, 1962; Bacsó et al., 1953). Számunkra fontos ismerv, hogy éghajlatunk egyrészt szélsőségesebb a mérsékelt övben szokásosnál, másrészt Európán belüli elhelyezkedésünk miatt több éghajlati terület hatása is képes érvényesülni, mint pl. a Dél-

Dunántúlon a mediterrán, télen az Alföldön a száraz-kontinentális, vagy bizonyos makroszinoptikus időjárási helyzetekben az óceáni.

Mindezeket figyelembe véve, ha az időjárásnak egy globális általános szélsőségesebbé válása jelezhető előre (IPCC, 2007), akkor nagy valószínűséggel erre különösen érzékenyen reagálhat a Kárpát-medence. Ma már magyar kutatók többféle szempontból vizsgálták mind a múltbeli, mind a várható jövőbeli aszályviszonyokat (Czelnai et al., 1994; Szinell et al., 1998; Bartholy et al., 2010; Hollósi, 2012). Vizsgálatunk során a 2001-2010 közötti hőmérsékleti és csapadékviszonyok statisztikai átlagához és szórásához viszonyítva a napi hőmérsékleti és csapadékadatok alapján próbálunk elkülöníteni aszályos időszakokat, és vizsgáljuk ezen időszakok tulajdonságait.

1.1. Adatok

Vizsgálatainkhoz azon 30 magyarországi szinoptikus meteorológiai állomások adatait használtuk fel, amelyek által készített táviratok nyilvánosan elérhetők és leltölthetők (Ballester Valor & García López, 2005). Minden állomásról 2001.01.01. napjától 2013.10.07-ig a rendelkezésre álló 06 és 18 UTC-kor kiadott synop-táviratot használtuk fel. A 06 UTC-s táviratból a 3. szakasz 2. csoport tartalmazza a napi minimum-hőmérsékletet, a 7. csoport az előző napi csapadékokat, valamint a 18 UTC-s távirat 3. szakasz 2. csoportja a napi maximum-hőmérsékletet. Néhány állomáson nem a teljes időszakban történtek mérések. Ezen kívül előfordultak egyértelműen hibás adatok is. A hőmérsékletek esetében hibásnak tekintettük a környező napoktól, és az aznapi adatoktól igen nagy eltérést mutató értéke-

ket, a csapadékadatoknál pedig azokat a kiugróan magas értékeket, melyeket az előző 24 óra távirataiban szereplő órás csapadékadatok (5. szakasz 6. csoport) összegeként nem áll elő. Ezeket az értékeket adatbázisunkból töröltük. Az így előálló adathalmazt használtuk fel számításainkhoz, mely 131665 db minimum-hőmérsékleti, 131494 db maximum-hőmérsékleti és 128061 db csapadékadatot tartalmaz, ami összesen 391220 db érvényes adat. Az állomásokat, és az egyes elemek mérésének kezdetét (illetve az első érvényes adatot, ha az nem 2001.01.01.) az 1. táblázat tartalmazza.

4. Összefoglalás

Napjainkban gyakran hallunk arról, hogy az éghajlatváltozás következtében szélsőségesebbé vált időjárásunk. Ennek több olyan következménye is lehet, hogy a későbbi változásokra fel tudjunk készülni.

Magyarország, ill. a Kárpát-medence gazdaságában a természeti adottságoknak köszönhetően élen jár a mezőgazdaság ágazata. Ennek sikerességét viszont nagyon befolyásolja az időjárás, különösképpen az aszályhajlam, illetve az aszályos időszakok bekövetkezése a tenyészidőszakban.

E két dolog következtében nyer létjogosultságot az elmúlt több, mint egy évtized aszályhajlamának vizsgálata.

4.1. Módszertan röviden

Vizsgálatunk során száraz és nedves időszakok dektálását végeztük el Magyarország területén. Ehhez 30 szinoptikus meteorológiai állomás (1. táblázat) napi minimum- és maximum-hőmérsékleti, valamint csapadék adatát használtuk fel.

Az adatokból egy naponta állomásonként számítható aszályindexet (8-10 egyenletek) hoztunk létre, melyhez a 2001-2010-es referencia-időszak minimum-, maximum-hőmérsékleti és csapa-

dék adatainak statisztikáját (1-7 egyenletek) is felhasználtuk. A napi index segítségével néhány kumulatív indexet hoztunk létre. Az alap a vizsgálatunk kezdete óta összegzett napi index (11 egyenlet). Ebből kivonva a referenciapont (2011.01.01.) értékét, a referenciapontra, valamint a 2001-2010 közötti átlagát, a referenciaátlagra módosított összegzett napi indexet alkottuk meg. Vizsgáltuk még az évente összegzett napi indexek alakulását is.

A napi index értékeiből önkényesen választott küszöbértékek alapján jelzőnapokat definiáltunk. Ezek állomásonként az (extrém) száraz vagy nedves nap aszerint, hogy a napi index (-3) -1 alatt, vagy (+3) +1 fölött alakul.

A jelzőnapok egymás után következéséből időszakok keletkeznek. Egy időszak hosszát legalább 5 napnak definiáltuk. Ezen kívül meghatároztuk a hosszan tartó (13 nap) és az extrém hosszan tartó (21 nap) időszakok fogalmát.

A napi indexeknek a naponta számított országos átlaga alapján még négy általánosított jelzőnapot is bevezettünk. Ha a napi index szórás-tartománya teljesen a pozitív vagy a negatív tartományba esik, akkor általánosan száraz vagy nedves napról, míg ha a napi indexnek kizárólag pozitív vagy negatív értéke fordul elő, országosan száraz vagy nedves napról beszélünk. Az előzőhöz hasonlóan ehhez is definiálhatjuk a megfelelő időszakokat.

Vizsgálatunk végén a bevezetett jelzőnapok és időszakok alapján felsoroltuk a száraz és a nedves időszakokat, méghozzá mind az egyes állomásokon történt előfordulásukat, mind az általánosan bekövetkező eseményeket. Emellett tettünk néhány más jellegű megállapítást, melyek ugyan nem voltak céljaink között, ám a vizsgálat jellegéből adódóan szükségszerűen erre alkal-

mas vizsgálati módszereket kellett alkalmazni.

4.2. Megállapítások

A napi indexet a teljes vizsgált időszakon tekintve megállapítható, hogy 2011 év elejétől a száraz és a nedves időszakok szélsőségesége megnövekszik. Részletesebben nézve az indexet, felállítottuk a száraz és a nedves periódusok bekövetkezésének hozzávetőleges eseménysorát. Megtaláltuk többek között a 2006-2007-es erősen aszályos periódust is.

A kumulatív indexeket vizsgálva a hosszan tartó, lassú tendenciákat és azok erősségét figyelhetjük meg. Ebből megállapítottuk, hogy négy korszakra bontható az elmúlt csaknem 13 év, ezen belül a 2006-2007-es száraz korszak rendkívül erősnek bizonyult. További megállapítások tételéhez azonban hosszabb időszak vizsgálata szükséges, mivel a korszakok hossza csaknem összemérhető a vizsgált időszak hosszával. 2011 óta Kaposváron minden télen van egy rendkívül hideg nedvesnek adódó időszak, mely az állomás adatait szignifikánsan eltéríti a többiek statisztikájától. Ennek valószínűleg külső (elsősorban nem meteorológiai) körülmény lehet az oka.

A referenciaátlagra módosított összegzett napi index vizsgálatakor kitűnik, hogy az időszak elején és 2010 körül egy nem várt szórásnövekedés mutatkozik. Munkánk során azonban nem találtuk meg ennek okát, holott valószínűleg meteorológiai okokról lenne szó.

A kumulatív indexek szórása erős gyanút ébreszt arra, hogy az aszályhajlam területi eloszlása és mértéke valamilyen évtizedes skálájú ingadozást mutat. Ennek megállapításához szintén jóval hosszabb adatsorok vizsgálata válik szükségessé.

Az egyedi jelzőnapok visszaadják az előbb említettek. Emellett a napi index eloszlásának szélsősége-

sebbé válása is leolvasható a jelzőnapok havi és éves összegeiből.

Az általánosított jelzőnapokat tekintve kiderül, hogy az általános és az országos jelzőnapok leggyakrabban együtt fordulnak elő. Ebből következik, hogy a száraz és a nedves periódusok mintegy fele nem csak egyes régiókra, hanem az egész országra kiterjed.

Fő célunknak eleget téve összegyűjtöttük, hogy a száraz és nedves időszakok mely állomásokon fordultak elő (2. táblázat). Ezekből vonhattuk le legfontosabb következtetéseinket. Rendszeresen bekövetkeznek hosszan tartó nedves és száraz időszakok. Ezek egymásutánisága szabálytalan, hol felváltva jelennek meg, hol több ugyanolyan. Az országosan 3-5 hétig tartó intervallumokon belül egy-egy állomáson csak ritkán van 3 hétnél hosszabb száraz vagy nedves időszak. Két hosszan tartó extrém nedves időszakot találtunk, a 2012. februári hideget és a 2013. márciusi hóviharos időt. Az időszakok között eltelt idő változatos, de általában nem hosszabb fél évnél.

Összegyűjtöttük az általánosított jelzőnapok időszakait is (3. táblázat). Ezek nem egyeznek teljesen az előző időszakokkal, de a legtöbb helyen legalább átfedést tapasztalunk. Itt a legalább hosszan tartó időszakok többnyire megfelelnek a 2. táblázat azon időszakainak, melyek hosszabbak voltak, és az állomások legnagyobb részére kiterjednek. gy tehát nem kaptunk új információt, de az előzőeket ellenőrizve megállapíthattuk az országosan jellemzően bekövetkező eseményeket. Ezek azok a hosszan tartó időszakok, melyek időintervallumai a két táblázatban egybeesik, és a 2. táblázatban sok állomás került melléjük felsorolásra.

Salavec Péter

A teljes tanulmány megtalálható a www.tolmacs.hu honlapon

Itthon vagy! - Magyarország Szeretlek!

Idén első alkalommal írtak ki pályázatot Szent Mihály napjára, amiben több mint 1300 település vett részt az országban.

Szeptember 28-án és 29-én olyan közösségi programokat kellett szervezni, ami részint a MAGYAR értékeket őrzi magában.

Szombaton gyermekeknek tartottunk "kézműves" szakkört, ahol több fajta kis ajándékot, dísz tárgyat készíthettek, majd este hat órától egy igazi magyar-gulyást ehetett, magyar bort ihatott a Községi Házhoz látogató. Este ugyanitt bulit tartottunk amin bárki ingyenesen résztvehetett.

Vasárnap este hat órai kezdettel egy koncerten vehettek részt az érdeklődők, ahol a legnagyobb magyar költők versei hangzottak el énekekben a Kávészünet együttes előadásában. 21:30-kor - mint minden más csatlakozó településen - meggyújtottuk az őrlángot a foci pálya mellett, ahol elénekeltük a Himnuszt, és pogácsával, borral vendégtük meg az érdeklődőket.

Sajnálatos dolog volt, hogy nem volt sok idő az esemény kihirdetésére a rövid határidők (pályázati kiírás és ennek eredményének kihirdetése, valamint a fellépőket "biz-

tosra" szerződtesítésének ideje) miatt, és ezért sokan nem tudták, hogy miről is szól ez a két nap, de reméljük, ha

jövőre is lesz rá lehetőségünk, gyorsabban tudunk majd intézkedni ez ügyben!

Dinkó Orsolya

Óvodánk életéből

*Földre hullott falevelet
Görget már az őszi szél,
Figyelj csak jól azt meséli
Közeledik már a tél.*

Nevelési évünket mindig a régi ovisok visszaskoztatásával és az újak minél zök-

kenő mentesebb beszoktatásával indítjuk.

Emberré próbáló időszak ez óvodapedagógusnak, daduskának egyaránt. Jelenleg 21 fő a létszámunk. Most azonban nemcsak a gyerekeknek, hanem a két óvó né-

nének is egymásra kell hangolódni (A régi Ági óvó nének és a régi-új Bea óvó nének. Nagyon ígéretesnek és gyümölcsözőnek indul a munkakapcsolatunk.).

Szeptember 2-án elkísértük volt nagycsoportosainkat

az iskolai tanévnyitó ünnepélyre, ahol versmondással vették ki részüket a műsorból. Úgyesen szerepeltek.

Az idén 7-en mentek első osztályba, de nem mindenki kezdte meg helyben a tanulmányait. Még aznap délután

immár 8. alkalommal az újdonsült elsősök, szüleik és segítőim társaságában elültettük az óvodai ballagók fáját. Köszönet mindenkinek! Ezután beindultak a munkás hétköznapiak.

Logopédiai felmérés alapján 10 gyerekünk vesz részt rendszeres logopédiai ellátásban, ezzel is segítve a tiszta érthető hang- és beszédképzést.

Szülői felvetésre, sokak igényét kielégítve óvodánkban szakképzett személy vezetésével néptánc oktatás indult. Havi 3-4 alkalommal péntekenként hitoktatásban részesülnek azok a gyerekek, akiknek a szülei erre igényt tartanak.

Az önkormányzat anyagi támogatásával szeptember elejétől óvodánkban is bein-

dult az iskolatej program, így gyerekeink napi rendszerességgel fogyaszthatnak tejet illetve kakaót.

Október 4-én Assisi Szent Ferenc Napján az állatok világnapját ünnepeltük. Zöld jeles napjaink közül ez az első. Mindenki kapott egy színes öntapadós lapot és arra otthon szüleivel közösen rárajzolhatta kedvenc állatát. A jeles nap reggelén pedig a mellkasukra ragasztott rajzzal jöhetett oviba és viselhette magán egész nap.

Pénteken egy másik esemény is lázban tartott bennünket, hiszen ez a nap a töklámpás kiállításé volt. Közel két évtizede annak, hogy megfogant az ötlet, és köszönet érte mindenkinek - a lelkesedés azóta is töretlen. Gyerekeknek felnőtteknek

különleges élményt nyújtott az ötletesebbnél-ötletesebb tökalkotás.

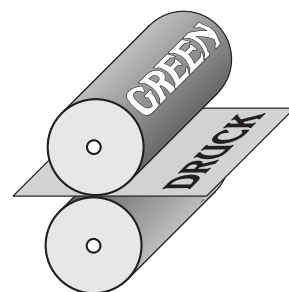
Szülői értekezletünkön számtalan szülőt, óvodapedagógust érintő témát vetünk lajstromba.

Reméljük körvonalazódott az a szándékunk, hogy az óvodai elvárások és a szülői ház nevelési elve egyre közelebb kerüljenek egymáshoz. Mindenesetre jóleső érzés volt megtapasztalni, hogy mennyire együttműködők és támogatásra készek nevelő társaink. Rengeteg ötletünk van, számtalan feladat vár még ránk, amit csak a szülőkkel összefogva tudunk megvalósítani. A szüreti sokadalomra való készülődés mindenkit megmozgatott és lelkes tenni akarásra sarkallt.

Nagy nyüzsgés közepette folyt a bálterem díszítése. Aztán "pillanatok" alatt szülők, gyerekek segítségével az alkalomhoz illő látványos díszletet varázsoltunk közösen. A szüreti felvonulás szervezeten, lendületesen a vidámság, jókedv jegyében zajlott. Köszönjük mindenkinek, a vállalkozásoknak is a lelkes segítőkész támogatást, összefogást. Jó azzal a tudattal élni, hogy amikor szükség van rá, szülők, gyerekek, óvodapedagógusok remek együttest alkotnak!

*Alacsonyán száll a varjú
Már nem károg,
Berekedt
Irigyli a csép alatt
Melegedő verebet.*

**Ági óvó néni
Bea óvó néni**

Green Druck Nyomdaipari BT.

Vállaljuk: szórólapok, nyomtatványok, öntapadós címkék, kartondobozok, matricák készítését. Egy- és többszínnyomás, stancolás, ritzelés. Gyors, pontos, megbízható, minőségi munkavégzés, korrekt áron!

Cím: Rétság Táncsics utca 16.

Telefon: (35)351-155, 0630-960-7683

Történesek iskolánk életéből

Nagy szomorúságunkra a nyár eleji földrengés hatalmas károkat okozott iskolánkban. Nagyon örülünk annak, hogy már nyáron megkezdődtek a felújítási munkálatok és a tanévet szépen kifestett, rendbentett iskolában kezdhettük meg.

Az év ünnepélyes tanévnyitóval kezdődött. Öt elsőst köszönthettünk az iskolapadban tele izgalommal, kíváncsisággal. Tanulóink létszáma összesen 18 fő.

Az oktatási törvény változása miatt, visszaállt a régi napközis munkarendünk. A leckeírásra, korrepetálásra, szakkörökre így több időnk marad, ami valóban hasznára válik a gyerekeknek és nekünk pedagógusoknak is lehetőségünk adódik az alaposabb, körültekintőbb munkára.

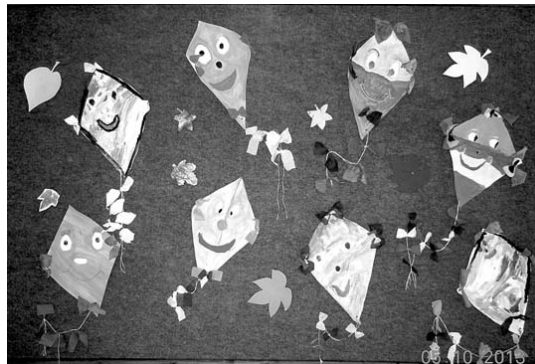
Az első, második osztályban 1-1 órával bővült az ének-zene és a rajz heti óraszám. Nagyon fontos ez nekünk, hiszen így külön az

1-2. osztályosokkal hatékonyabban tudunk koncentrálni akár az éneken, akár a rajzon a korosztálybeli sajátosságokra.

Év elején két szülői értekezletet tartottunk, melyen tájékoztattuk a szülőket a közös rendezvényekről, az év fontosabb követelményeiről.

A tanév első szabadidős programja az iskolai sportnap volt. Erre az alkalomra kerékpártúrát szerveztünk. Reggelről az iskola udvarán, játékos feladatokon gyako-

roltuk a kerékpározást, a biztonságos közlekedést, a folyamatos sorkövetést. Amikor már ügyesen, bátran, figyelmезetten haladtak gyorsan és lassan is, kimerészkedtünk az útra. Közkívánatra Bánkra folytattuk utunkat. A túra igazán jól sikerült. Gyönyörködtünk a tájban, a körülölelő hegyekben és még a bánki tavat is körbecikliztük. A partján játszótéri játékokra is jutott időnk. Megfáradtan, de élményekkel gazdagon tértünk haza.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink ismerjék nemzetünk múltját. Bár sok esemény számukra még sokat nem jelent, akkor is fontos, hogy halljanak múltunk jelesebb eseményeiről. Október 6-ról, az aradi vértanúkról énekóra keretében emlékeztünk meg. Majd két szabadságharchoz kapcsolódó dalt is tanultunk.

Az őszi legnagyobb eseménye a már hagyománnyá vált szüreti felvonulás és az azt követő bál volt. Az események idén is a már megszokott rendben követték egymást. A pedagógusok, iskola, óvoda dolgozói és a

további segítő szervezők már szeptember elejétől gondos, szorgalmas munkával készültek. Nem kis feladat volt a szervezés, valamint a felajánlások, értékes tombola-nyeremények beszerzése, felkutatása. Szerencsénkre minden megszólított hozzájárult kisebb-nagyobb ajándékkal, felajánlással jótékonyági rendezvényünk támogatásához. A bált megelőző két hetet gyermekeink szorgalmas készülése előzte meg. Kedves műsorral készültünk, mely jó kedvre derítette az egybegyűlteket. A rajz órán madárijesztő-dekorációt

festettünk, melyek a terem díszeként szolgáltak. Péntek délután a vállalkozó, segítő szülők elegánsan kidíszítették a termet. Ezzel a szülők munkája nem ért véget. Folytatódott a szendvicskészítéssel, a belépőjegyek árusításával, valamint a vasárnapi takarítással. A sok áldozat azonban nem volt hi-

ábavaló. A bálterem megtelt, az összes tombolajegy elment és a büfében is jócskán fogyasztottak a megjelentek. Szép bevétel gyűlt össze óvodásaink, iskolásaink javára. Reméljük a bevételt tavalyihoz hasonlóan hasznos, gyermekeink fejlődését szolgáló programokra, eszközökre tudjuk fordítani.

Köszönet mindenkinek, aki segített a rendezvény szervezésében!

Az őszi készülődések sora nem ért véget. Igyekezzünk minél többféle technikai,

készítő, kézműves tevékenységbe bevonni tanulóinkat és ösztönözni kapcsolódó alkotásaikkal minél szebbé, színebbé varázsolni iskolánkat.

Üdvözlettel: Tanító néni

Sportegyesületi hírek

A Tolmácsi Sportegyesület labdarúgó csapata a 2013/2014-es szezonban a Nógrád megyei III. osztályú bajnokság nyugati csoportjában vesz részt.

A csapat kerete az előző szezonhoz képest nem sokat változott. Visszatért egykori játékosunk, Kelemen Kálmán, valamint leigazoltuk Gláz Gábort, aki korábban sok tolmácsi fiatal mögött volt kapus Bánkon (bár mi eddig mezőnyjátékosként szerepeltettük, és már két gólja is van). Leigazoltuk még Dósa Doriánt, aki azonban eddig még nem lépett pályára. Távozott Hekli György, aki a Szendehely FC II játékosa lett.

Mostanság sok hiányzás nehezíti játékunkat, ezek

oka legtöbbször munka, de sajnos sérültek is vannak. Leginkább Gyuricza Gergő esete kérdéses, akit könnyen lehet, hogy hosszú ideig nélkülöznünk kell térsérülése miatt. Az ő esete a már felépült Drajkó Dánieléhez kísértetiesen hasonló, neki kb.

egy évet ki kellett hagynia.

A mérkőzéseket tekintve a tavaszihoz képest gyengébb, de igen hullámzó teljesítményt nyújt a csapat, ez kitűnően látszik az eredményeken is. Bízunk benne, hogy a mostani hullámvölgyből sikerül minél hamarabb

kikapaszkodni, és az ősz további részében több győzelemnek örülhetünk. Bár eme visszafogott teljesítmény elenére (a cikk írásakor) a negyedik helyen állunk a táblán, a tavaszi teljesítményünkkel ez az eredmény még jobb lehetne. Szerencsére még csak a bajnokság negyede zajlott le, így ha sikerül javulnunk, ettől még akár följebb is kapaszkodhatunk.

Az eddigi eredményeink:

08.25. Keszeg-Tolmács	1-4
09.01. Tolmács-Szátok	4-2
09.08. Erdőkürt-Tolmács	2-1
09.15. Ósagárd-Tolmács	4-1
09.22. Tolmács	
-Egyházasdengeleg	3-1
09.29. Szendehely II-Tolmács	4-4
10.06. Tolmács-Kálló	8-1
10.12. Becske-Tolmács	11-2

Felhívás

A Rétsági Rendőrkapitányság felkérése alapján felhívjuk a lakosság figyelmét az alábbiakra:

- A temetőket látogatók közül sokan személygépjárművel érkeznek a temetőkhöz, és a közelben parkolnak.
- A temetői látogatás alatt

előfordulhatnak gépjármű feltörések.

- Kérjük olyan jól látható helyre álljanak autóikkal, hogy a temető kapunál tartózkodó polgárok szemmel tudják tartani azokat.

**Tolmács Község
Önkormányzata**

Bursa Hungarica pályázat

Tolmács község Önkormányzata az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve, az 51/2007. (III.26) Kormányrendelet alapján ezennel kiírja a 2014. évre a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot felsőoktatási hallgatók számára a 2013/2014. tanév második és a 2014/2015. tanév első félévére vonatkozóan (A típus) illetve 2014. évre a felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára. (B típus)

1. A pályázat célja

A Bursa Hungarica Fel-

sőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (a továbbiakban: Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer) célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

A pályázat EPER-Bursa rögzítésének és az önkormányzatokhoz történő benyújtásának határideje: **2013. november 15.**

A részletes pályázati kiírás (mindkét típusú pályázathoz) megtalálható a www.tolmács.hu honlapon a hirdetések között.

Ádventi vigasság

Az idén is megrendezésre kerül az Ádventi vigasság és koncert, mint tettük ezt már a megelőző időszakban is.

Ideje: 2013. december 15.

Bővebben, majd később a plakátokról tájékozódhatnak.

Tolmácsi KISBÍRÓ

Tolmács Községi Önkormányzat lapja.

Megjelenik negyedévenként. A lap ingyenes.

Kiadja Tolmács Község Önkormányzata, 2657 Tolmács, Sport u. 1. Telefon: 35/550-157.

E-mail: hivatal@tolmács.hu Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős kiadó: Hajnis Ferenc polgármester. Kiadványterv és tipográfia Girasek Károly munkája. Nyomdai munkák: Green-Druck nyomdaipari Bt, Rétság. Felelős vezető: Pál György